

**Kamer
der Volksvertegenwoordigers**

19 Mei 1948.

**WETSONTWERP
tot wijziging van artikel 123ter van het
Wetboek van Strafrecht.**

**AANVULLEND VERSLAG
NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE ('), UITGEBRACHT
DOOR DE HEER E. MAES.**

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Wanneer ter zitting van 28 April 1948 het wetsontwerp tot wijziging van artikel 123ter van het Wetboek van Strafrecht ter sprake kwam in de Kamer heeft de heer Minister van Justitie verklaard zich niet te kunnen aansluiten bij het voorstel van Uwe Commissie : de tekst goed te keuren zoals hij door de Senaat werd teruggezonden, onder voorbehoud echter van twee voorwaarden van interpretatie. Hij bevestigde wel zijn akkoord met de tweede voorwaarde maar uitleg zijn vrees in verband met de eerste voorwaarde. Deze zou de rechtbanken stellen voor een zeer moeilijke taak, daar ze zouden staan voor twee verschillende interpretaties van éénzelfde tekst, de interpretatie van de Senaat en deze van de Kamer.

Het gaat over de interpretatie der woorden : « de sommen, goederen of voordelen van enige aard, zo rechtstreekse als onrechtstreekse, die de winst vormen... ».

(1) Samenstelling van de Commissie : de heer Joris, voorzitter; de heren Carton de Wiart, Charlotteaux, Charpentier, De Gryse, De Riemaeker-Legot (Mevr.), du Bus de Warnasse, Héger, Lambotte, Maes, Oblin, Philippart. — Bohy, Collard, Craeybeckx, Gruselin, Hossey, Housiaux, Soudan, Tielemans. — Demany, Terfve. — Janssens (Charles), Van Glabbeke.

Zie :

195 : Wetsontwerp.

426 : Verslag.

**Chambre
des Représentants**

19 MAI 1948.

**PROJET DE LOI
modifiant l'article 123ter du Code pénal.**

**RAPPORT COMPLÉMENTAIRE
FAIT, AU NOM DE LA
COMMISSION DE LA JUSTICE ('),
PAR M. E. MAES.**

MESDAMES, MESSIEURS,

Lorsque, au cours de sa séance du 28 avril 1948, la Chambre examina le projet de loi modifiant l'article 123ter du Code pénal, M. le Ministre de la Justice déclara qu'il ne pouvait se rallier à la proposition de votre Commission tendant à approuver le texte tel qu'il avait été retransmis par le Sénat, sous la réserve cependant de deux conditions d'interprétation. Tout en confirmant son accord quant à la seconde condition, il exprima ses appréhensions au sujet de la première. Celle-ci placerait les tribunaux devant une tâche très difficile, étant donné qu'ils se trouveraient en présence de deux interprétations différentes d'un même texte, celle du Sénat et celle de la Chambre.

Il s'agit de l'interprétation des termes : « les sommes, biens ou avantages quelconques directs ou indirects qui constituent le profit... ».

(1) Composition de la Commission : M. Joris, président; MM. Carton de Wiart, Charlotteaux, Charpentier, De Gryse, De Riemaeker-Legot (Mme), du Bus de Warnasse, Héger, Lambotte, Maes, Oblin, Philippart. — Bohy, Collard, Craeybeckx, Gruselin, Hossey, Housiaux, Soudan, Tielemans. — Demany, Terfve. — Janssens (Charles), Van Glabbeke.

Voir :

195 : Projet de loi.

426 : Rapport.

De Kamer heeft beslist de suggestie te aanvaarden gedaan door de Voorzitter van Uwe Commissie, bijgetreden door de Voorzitter van de Kamer, en de heer Minister van Justitie te verzoeken een gemeenschappelijke vergadering uit te lokken van de beide Commissies voor de Justitie ten einde te onderzoeken op welke manier het schijnbaar conflit tussen de beide Kamers op te lossen was.

De heer Voorzitter van de Kamer drukte zich uit als volgt :

« De Kamer moet dus beslissen of, wegens de onduidelijkheid welke in de tekst schijnt te bestaan, zij meent de stemming te moeten verdagen ofwel dat zij aan de rechtbanken de zorg zal overlaten de wet te interpreteren, mits daarbij op de werkzaamheden van het Parlement te steunen.

» Mocht de Kamer van oordeel zijn dat er thans niet tot de stemming kan worden overgegaan, dan kan er nochtans geen sprake van zijn officieel de Kamerecommissie voor de Justitie bijeen te roepen om haar te verzoeken te vergaderen met de Senaatscommissie voor de Justitie.

» Ik voeg er bij dat, als er contact moet zijn, zulks niet moet gebeuren op initiatief van de voorzitters der commissies, doch op initiatief van de Minister van Justitie.

» Slechts in die voorwaarden zou de Commissie voor de Justitie verslag uitbrengen bij de Kamer.

» De vraag die oprijst en waarover ik de Kamer raadpleeg, is of wij gaan stemmen over het eerste artikel, zoniet, of wij het debat verdagen. »

De Kamer heeft beslist de gesuggereerde proceduur te volgen.

Ziehier de tekst waarover de twee commissies het eens zijn geworden in de gemeenschappelijke vergadering van 5 Mei :

« De Commissie voor de Justitie van de Kamer is, op initiatief van de Minister van Justitie, in voeling getreden met de Commissie voor de Justitie van de Senaat. De gedachtenwisseling tussen beide Commissies heeft het misverstand doen uitschijnen, dat tussen haar bestond betreffende hun wederzijdse bedoelingen.

» Wanneer hij aandrong op de verbeurdverklaring van de onrechtstreekse voordeelen bedoelde de Senaat niet, in strijd met wat de Commissie voor de Justitie van de Kamer vreesde, dat een vergelijking moest worden gemaakt tussen de onderneming die veroordeeld werd wegens economische collaboratie en de andere gelijksoortige ondernemingen, ten einde door deskundige onderzoeken in deze laatste het bedrag van het gebeurlijk onrechtstreeks voordeel, dat het gevolg was geweest van de veroordeelde bedrijvigheid, vast te stellen.

» De door de verslaggever van de Senaatscommissie voor de Justitie voorziene vergelijking tussen

La Chambre décida d'adopter la suggestion faite par le Président de votre Commission, suggestion à laquelle se rallia le Président de la Chambre, et de prier M. le Ministre de la Justice de provoquer une réunion commune des deux Commissions de la Justice afin d'examiner de quelle façon le conflit apparent entre les deux Chambres pouvait être tranché.

M. le Président de la Chambre s'exprima comme suit :

« La Chambre devra donc décider si, en raison de l'imprécision qui semble exister dans les textes, elle estime devoir ajourner son vote ou bien si elle laissera aux tribunaux le soin d'interpréter la loi en se basant sur les travaux parlementaires.

» Si la Chambre estime qu'il ne peut être procédé au vote maintenant, il ne saurait cependant être question d'une convocation officielle de la Commission de la Justice de la Chambre pour l'inviter à siéger avec la Commission de la Justice du Sénat.

» J'ajoute que si nous considérons qu'un contact doit être établi, ce n'est pas à l'initiative des présidents des commissions que cette convocation devrait être faite, mais à l'initiative du Ministre de la Justice.

» Ce n'est que dans ces conditions que la Commission de la Justice ferait rapport à la Chambre.

» La question qui se pose, et sur laquelle je consulte la Chambre, est de savoir si nous allons voter sur l'article premier ou si nous ajournons le débat. »

La Chambre a décidé de suivre la procédure suggérée.

Voici le texte sur lequel les deux Commissions se sont mises d'accord à la réunion commune du 5 mai :

« La Commission de la Justice de la Chambre a pris contact, à l'initiative du Ministre de la Justice, avec la Commission de la Justice du Sénat. L'échange de vues qui a eu lieu entre les deux Commissions a fait apparaître le malentendu qui avait existé entre elles quant à leurs intentions réciproques.

» En insistant pour la confiscation des avantages indirects, le Sénat, contrairement à ce que craignait la Commission de la Justice de la Chambre, n'avait pas en vue qu'une comparaison devrait être faite entre l'entreprise condamnée pour collaboration économique et les autres entreprises similaires, afin d'établir par des expertises dans les dites entreprises le montant de l'avantage indirect éventuel ayant résulté de l'activité condamnée.

» La comparaison entre entreprises similaires prévue par le rapporteur de la Commission de la Justice

gelijksoortige ondernemingen had alleen ten doel te doen uitschijnen of, afgezien van de financiële uitslagen van de misdadige verrichting, de veroordeelde zich niet, dank zij zijn inschikkelijkheid ten opzichte van de vijand, een bevoordeerde positie had geschapen. Dit kon wellicht uit zijn financiële uitslagen te voorschijn treden door een al dan niet in zijn balans als winst ingeschreven bijkomend inkomen.

» De leden van de Commissie van de Kamer hebben geoordeeld dat, aldus opgevat, de voorgestelde vergelijking gemakkelijk te rechtvaardigen was.

» Wanneer, van zijn kant, de verslaggever van de Kamer op bladzijde 3 van zijn verslag schreef, dat de verbeurdverklaring moet betrekking hebben op de uitslagen van de onderneming, bedoelde hij wel dat zij, in gebeurlijk geval, niet zou beperkt blijven tot de door de misdadige verrichting opgebrachte sommen maar dat, indien de bedrijvigheid in haar geheel van de onderneming door de schuldige inschikkelijkheid was bevoordeeld geworden, de uitslagen in hun geheel het voorwerp konden uitmaken van een verbeurdverklaring. Die zienswijze stemde volledig overeen met de opvatting van de Senaat over de onrechtstreekse voordeelen.

» In die omstandigheden, kan de Commissie voor de Justitie van de Kamer het verzoek dat zij tot de Kamer richtte bevestigen om het ontwerp aan te nemen in de tekst van de Senaat. Immers het is gebleken dat tussen beide Vergaderingen overeenstemming bestaat wat de verklaring van die tekst betreft. »

De Verslaggever,
Edg. MAES.

De Voorzitter,
L. JORIS.

du Sénat devait avoir uniquement pour objet de faire apparaître si, indépendamment des résultats financiers de l'opération coupable, le condamné ne s'était pas créé, grâce à sa complaisance à l'égard de l'ennemi, une situation privilégiée accusée dans ses résultats financiers par une rentrée supplémentaire inscrite ou non comme bénéfice à son bilan.

» Les commissaires de la Chambre ont estimé qu'ainsi comprise la comparaison suggérée pouvait aisément se justifier.

» De son côté, lorsque le rapporteur de la Chambre avait mentionné à la page 3 de son rapport que la confiscation devait porter sur les résultats de l'entreprise, il entendait bien marquer qu'éventuellement elle ne se limiterait pas aux sommes produites par l'opération coupable, mais que, si l'ensemble de l'activité de l'entreprise avait été favorisé par la complaisance coupable, les résultats d'ensemble pourraient faire l'objet d'une confiscation. Cette manière de voir répondait pleinement à la conception que le Sénat s'était faite des avantages indirects.

» Dans ces conditions la Commission de la Justice de la Chambre est heureuse de confirmer son invitation à la Chambre à voter le projet dans le texte du Sénat, l'interprétation de ce texte s'avérant concordante entre les deux Assemblées. »

Le Rapporteur,
Edg. MAES.

Le Président,
L. JORIS.